

**Oponentský posudek k uznání diplomové práce Moniky Konečné „Mezinárodní terorismus a jeho potlačování z hlediska obecného mezinárodního práva“
za práci rigorózní**

K uznání za rigorózní předložená diplomová práce vyhovuje svým rozsahem (97 s. vlastního textu + rozsáhlá bibliografie) a byla obhájena s prospěchem „výborně“. Práce se zabývá mimořádně aktuálním a náročným tématem, kterým je posouzení boje proti terorismu v kontextu obecného mezinárodního práva. Ve smyslu pokynu děkana PF UK č. 2/2002 tak zbývá posoudit, zda její obsah není zastaralý a zda prokazuje schopnost autorky k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti zpracovávané tematiky.

Ve svém posudku z 18.9.2005 k obhajobě diplomové práce jsem mimo jiné uvedl:

Práce má promyšlenou a vhodnou strukturu, dělí se na úvod, sedm částí a závěr. První část práce se věnuje pojmu a definicím terorismu. Těch je celá řada, diplomantka z nich některé vybírá, což je v pořádku. Na s. 14 nadhazuje, ale příliš se nepokouší analyzovat otázku, proč není, resp. zda může být zařazen terorismus do Statutu Mezinárodního trestního soudu. Podobně stručným a povrchním způsobem se k ní vrací v části čtvrté, subkapitole VII. na s. 47. Nabízí se minimálně dvě otázky: zda, popř. jak lze posuzovat a stíhat terorismus podle Statutu MTS de lege lata, a jak by mohlo vypadat jeho začlenění do Statutu de lege ferenda?

II. část práce podává stručný přehled základních mezinárodně právních instrumentů k potlačování terorismu na univerzální i regionální úrovni. Jen o něco delší je část III., věnovaná principu aut dedere aut iudicare a dalším otázkám souvisejícím s jurisdikcí, přesněji trestní jurisdikcí státu. Je zde též vyjasněn vztah mezi zásadou aut dedere aut iudicare a tituly pro výkon jurisdikce, zejm. univerzalitou. Stručná, ale v daném kontextu dostatečná je pak pasáž o imunitě státních, resp. ústavních činitelů.

Čtvrtá část nazvaná terorismus a OSN zkoumá institucionální rámec boje proti terorismu. Je záslužné, že rozebírá některé důležité rezoluce Valného shromáždění a Rady bezpečnosti. Velmi podrobně je představen obsah rez. RB 1373, která je správně označena za neobvyklý počin. Zabývá se však nejen činností těchto dvou hlavních orgánů, ale Protiteroristickým výborem (CTC) a některými aspekty boje proti terorismu z pohledu Hospodářské a sociální rady, Mezinárodního soudního dvora a generálního tajemníka OSN. Problematika terorismu má důležité místo i v dokumentech vztahujících se k reformě OSN, proto je správně využita i zpráva, kterou pro generálního tajemníka připravil High-level panel. Určitým problémem, nikoli však z věcného hlediska, je zařazení pasáže o Mezinárodním trestním soudu a terorismu

do této kapitoly, která je věnována OSN. ICC totiž není součástí systému OSN, nýbrž samostatným mezinárodním orgánem. ...

Patrně nejzajímavější (a z hlediska vlastního přínosu diplomantky nejcennější) jsou části V. a VI., zabývající se mezinárodněprávní odpovědností a lidskými právy v kontextu boje proti terorismu. Z věcných otázek se zde nabízí zejm. vztah mezi MP lidských práv a MHP (s. 65): lze chápat MHP jako *lex specialis*? Tato otázka se zdá být klíčová i pro kapitolu o lidských právech a terorismu, včetně řešení vybraných případů (např. Guantánamo).

Téma, které si autorka zvolila, má dynamickou povahu. Změny, ke kterým došlo během posledního období, tj. v průběhu psaní diplomové práce, jí proto přiměly k zařazení VII. kapitoly, která zachycuje nejnovější vývoj při sjednávání a přijímání právních instrumentů proti terorismu. Je zde srovnán vývoj na půdě Rady Evropy a na půdě OSN.

Závěr správně obsahuje především koncizní shrnutí hlavních poznatků, popř. odpovědi na otázky, které byly v práci zkoumány, ale také určité obecné morální a politické úvahy, jež reflektují jev terorismu jako složitý společenský jev. Mezinárodní právo je v tomto smyslu realisticky chápáno pouze jako jeden z prostředků odpovědi mezinárodního společenství na tuto hrozbu.

Vzhledem k poměrně krátké době, která uplynula od obhajoby diplomové práce, nemůže být obsah tohoto spisu jako celek považován za zastaralý. Nicméně v oblasti boje proti terorismu se mezinárodní normotvorba (zejm. smluvní) výrazně dynamizovala, a to jak na univerzální (OSN), tak na regionální úrovni. Domnívám se však, že vzhledem k poměru změn vůči celkovému obsahu práce postačuje, když autorka provede aktualizaci při ústní obhajobě. Zejména by se měla zaměřit na diskusi k čl. 18 návrhu komplexní úmluvy o terorismu a vztah této úpravy k mezinárodnímu humanitárnímu právu. Dále by neměla její pozornosti uniknout Úmluva Rady Evropy č. 198 o praní špinavých peněz a financování terorismu (2005).

Závěrem mohu setrvat na hodnocení, které jsem již uvedl v prvním posudku. Celkově považuji tuto diplomovou práci za nadprůměrnou, svým rozsahem i kvalitou splňující podmínky pro uznání za rigorózní práci.

V Praze dne 6.1.2006

Prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.